

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

**60910200 - «DAVOLASH ISHI» ta'lif yo'naliishi
MALAKA TALABLARI**

Toshkent-2021

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

Toshkent tibbiyot akademiyasi

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi Tibbiyot va farmatsevtika uzlusiz kasbiy ta’lim muassasalararo Muvofiqlashtiruvchi kengash yig‘ilishida ma’qullangan.

2021 yil «16 » avgust dagi 4 - sonli bayonnomma.

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2021 yil «31 » avgust dagi 21 - sonli buyrug‘ining 2 ilovasi bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’lim davlat ta’lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi xududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	60910200-Davolash ishi bakalavriat ta'lim yo'naliشining umumiي tavsifi.....	4
1.1	Qo'llanish sohasi.....	4
1.1.1.	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi Malaka talabining qo'llanishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi bo'yicha bakalavrلار kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi bo'yicha bakalavrلار kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi bo'yicha bakalavrلار kasbiy faoliyatining ob'ektlari.....	5
1.2.3.	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi bo'yicha bakalavrلار kasbiy faoliyatining turlari.....	6
1.2.4.	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi bo'yicha bakalavrلارining kasbiy vazifalar.....	6
2.	60910200-Davolash ishi ta'lim yo'naliشi bo'yicha bakalavrلarning kasbiy kompetensiyalارiga qo'yiladigan talablar	7
2.1.	Umumiy kompetensiyalar	7
2.2.	<i>Kasbiy kompetensiyalar</i>	8
	Bibliografik ma'lumotlar.....	9
	Kelishuv varag'i.....	10

1. 60910200 - *Davolash ishi* bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi

60910200 - *Davolash ishi* ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular tayyorlash kunduzgi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati 6 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. 60910200 – *Davalash ishi* ta’lim yo‘nalishi Malaka talabini qo‘llanishi Tibbiyat va farmatsevtika oliy ta’limining ushbu malaka talabi **60910200-*Davolash ishi*** ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha oliy ma’lumotli bakalavrular tayyorlash o‘quv reja va modul dasturlarining o‘zlashtirilishini amalga oshirishda O‘zbekiston Respublikasi hududidagi barcha tibbiyat va farmatsevtika oliy ta’lim muassasalari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta’lim yo‘nalish bo‘yicha fan, texnika va ijtimoiy soha yutuqlarini hisobga olgan holda o‘quv reja va modul dasturlarini sifatlari ishlab chiqish, samarali amalga oshirish va yangilash uchun mas’ul oliy ta’lim muassasalarining professor - o‘qituvchilari;
- ta’lim yo‘nalishining o‘quv reja va modul dasturlarini o‘zlashtirish bo‘yicha o‘quv-tarbiya faoliyatini samarali amalga oshiruvchi barcha xodimlari va talabalari;
- o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim muassasalarining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari);
- bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya va imtihon komissiyalar;
- tibbiyat va farmatsevtika oliy ta’lim muassasasini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;
- tibbiyat va farmatsevtika oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli Davlat organlari;
- ta’lim yo‘nalishini ixtiyoriy tanlash huquqiga ega bo‘lgan abiturientlar va boshqa manfaatdorlar.

1.2. 60910200 - *Davolash ishi* ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatlarining tavsifi

1.2.1. 60910200 - *Davolash ishi* ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining sohalari:

60910200 - *Davolash ishi* bakalavriat ta’lim yo‘nalishi – fan va sog‘liqni saqlash sohalariga tegishli yo‘nalish bo‘lib, sog‘liqni saqlash tizimi muassasalarida, aholi o‘rtasida sog‘lom turmush tarzini targ‘ibot qilish, tibbiy nufuzini oshirish, o‘tkir va surunkali kasalliklarning kelib chiqishi va tarqalishini oldini olish, yuqumli kasalliklarni oldini olish doirasida epidemiya va pandemiyaga qarshi chora - tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish, kasalliklarni tashxislash va davolashning zamonaviy usullaridan keng foydalangan holda bemorlarning tibbiy

muammolari bo'yicha asosiy vazifalarni hal qilish, sog'liqni saqlash tizimining birlamchi bo'g'inida tibbiy-ijtimoiy vazifalarni bajarish bo'yicha kompleks masalalarni echishni o'z ichiga oladi.

1.2.2. 60910200 - Davolash ishi ta'lism yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

– sog'liqni saqlash tizimidagi jarayonlar, islohatlar, sog'liqni saqlash tizimiga tegishli qaror va farmonlar, buyruqlar, chora – tadbirlar, dasturlar, standartlar, innovatsion g'oya va loyihalar, ilmiy-tadqiqot ishlari, ilmiy maqolalar, tezislar, me'yoriy hujjatlar, ma'lumotnomalar, hisobotlar;

– tibbiyot asbob-uskunalar, simulyasion ta'lism texnologiyalari, simulyatr rabotlar va fantomlar, dori vositalari, muolajalar, resurslar, vositalar, usul va uslublar majmuasi;

– jamiyat, aholi, oila, bemorlar, tibbiy yordamga muhtoj qariyalar, kattalar va bolalar, ayollar va erkaklar;

– innovatsion va ilmiy-tadqiqot jarayoni.

1.2.3. 60910200 - Davolash ishi ta'lism yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tibbiy-profilaktik;
- tezkor va shoshilinch tibbiy yordam;
- tashxislash va davolash;
- reabilitatsiya va dispanser nazorati;
- tibbiy-ijtimoiy;
- tashkiliy-boshqaruv;
- ilmiy-tadqiqot va innovatsion.

1.2.4. 60910200-Davolash ishi ta'lism yo'nalishi bo'yicha bakalavrлarning kasbiy vazifalari

60910200-Davolash ishi ta'lism yo'nalishi bo'yicha bakalavr pedagogik qayta tayyorlashdan o'tgandan so'ng o'rta maxsus, kasb-hunar ta'lism muassasalarida tibbiyot sohasiga oid modullarni (fanlarni) o'qitishi hamda quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

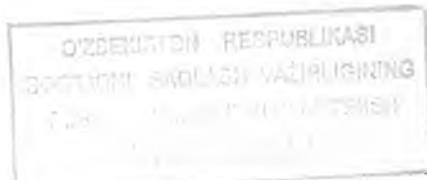
Tashkiliy-boshqaruv hamda ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish faoliyatida:

-Birlamchi tibbiy-sanitariya yordami muassasalari (tuman markaziy ko'ptarmoqli poliklinikalar, oilaviy poliklinika va oilaviy shifokor punktlari) bo'lim mudirlari, bosh vrachlari yordamchilari, tuman va shahar markaziy shifoxonalari bosh vrachlarining birinchi o'rinnbosalarining yordamchilari;

-SHoshilinch tez tibbiy yordam ilmiy-amaliy markazi, sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmati hamda ularning hududiy fililallari bosh vrach o'rinnbosarlari yordamchilari;

- SHoshilinch tez tibbiy yordam ilmiy-amaliy markazi, sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmati hamda ularning hududiy fililallari bosh vrach o'rinnbosarlari yordamchilari;

- ishlab chiqarishni tashkil etish va boshqarish;

- tashkilot va korxonalar faoliyatini strategik rivojlantirishda zamonaviy iqtisodiy bilimlarni qo'llash orqali boshqarish;
- tashkilot, korxona va ularning aloxida bo'linmalar tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimlarning professional tayyorgarlik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat salohiyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yish;
- sog'liqni saqlashda birlamchi bo'g'in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
- bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;
- kasbga oid muammolar echimlarini amaliyatga tadbiq etish, ishlab chiqarish jarayonida sifatni boshqarish;
- korxonalar tashkiliy-boshqaruva faoliyatida qabul qilinadigan qarorlarni ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik mezonlari asosida ishlab chiqishda hamda qarorlarni muqobil variantini tanlab olishni asoslashda ishtiroy etish;
- zamonaviy axborot texnologiyalardan boshqaruvda foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash usullari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- ishlab chiqarish jarayonlari va resurslaridan foydalanishni rejalashtirish, favqulodda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarni tahlil qilish.
- ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish korxonalariga investitsiyalarni jalg qilish mexanizmlarini qo'llash, investiyion loyihalarni ishlab chiqish va boshqarish.

Axborot-tahliliy faoliyatida:

- boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhiti omillari to'grisidagi ma'lumotlarni toplash, qayta ishlash va tahlil qilish; qaror qa'bul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma'lumot toplash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshkarish;
- tashkilotning ichki hujjat aylanishi tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatining turli ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar bazasini yuritish;
- loyihalar samaradorligini baholash;
- axborot-tahlil faoliyati natijalari bo'yicha hisobot tayyorlash;
- boshkaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarda tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish usullari bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qatnashish;
- sog'liqni saqlash sohalarining barcha bo'g'lnlari sub'ektlarni zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlashga bag'ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan-teknika yutuqlari, maxsus adabiyotlar va boshqa ilmiy-teknik axborotlarni o'rganish va tizimlashtirish;
- tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlash borasidagi muammoli mavzular bo'yicha iqtisodiy axborotlarni yig'ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlash girish ishlarini amalga oshirish;
- internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni

maqsadga yo'nalgan holda qidirish va topish;

- ilmiy tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;

- tadqiqot natijalari va ishlanmalarni tatbiq etish.

Tadbirkorlik faoliyatida:

- yangi biznes-loyihalarni shakllantirish va amalga oshirish;

- biznesni tashkil etish, biznes-rejalarni ishlab chikish va amalga oshirish.

2. 60910200 - Davolash ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompentensiylar:

• keng dunyoqarashga, zamonaviy hamda tizimli bilimlarga ega bo'lishi;

• sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida ilmiy tassavvur hamda e'tiqodga, o'zini jismoniy chiniqtirish uquv va ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.

• gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;

• ma'naviy milliy va umuminsoniy qadriyatlar masalalari yuzasidan o'z fikrini bayon qila olishi va ilmiy asoslay bilishi, milliy istiqlol g'oyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo'lishi;

• tabiat va jamiyatda kechayotgan jarayon va hodisalar haqida yaxlit tasavvurga ega bo'lishi, tabiat va jamiyat rivojlanishi haqidagi bilimlarni egallashi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asoslarda hayotda va o'z kasb faoliyatida foydalana bilishi;

• insonning boshqa insonga, jamiyatga va atrof muhitga munosabatini belgilovchi huquqiy hamda ma'naviy mezonlarni bilishi, kasb faoliyatida ularni hisobga ola bilishi;

• axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasb faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;

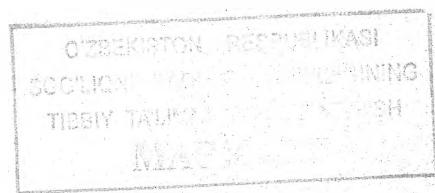
• tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;

• yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi lozim;

• ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli shaxslar egallashi lozim bo'lgan lavozimlarda mustaqil ishlashga;

• tegishli bakalavriat yo'nalishi doirasida tanlangan mutaxassislik bo'yicha magistraturada oliy ta'limni davom ettirishga;

• kadrlarni qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimida qo'shimcha kasb ta'limi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- kasbiy faoliyatning standart vazifalarini axborot, bibliografik manbalar, biotibbiyot terminologiyasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va axborot xavfsizligining asosiy talablarini hisobga olgan holda hal qilishga tayyorlik;
- professional faoliyatdagi muammolarni hal qilish uchun og‘zaki va yozma ravishda rus va xorijiy tillarda muloqot qilishga tayyorlik;
- tibbiy xujjatlarni yuritishga tayyorgalik;
- kasbiy muammolarni hal qilishda xalq tabobati usullarni qo‘llanishini, dallilarga asoslangan usullarni tanlashni bilish;
- bemorlarga tibbiy yordam ko‘rsatishda dallialrga asoslangan zamonaviy protokollar va standartlar asosida yordam berish;
- tibbiy yordam ko‘rsatishda ko‘zda tutilgan tibbiy asboblardan foydalanishga tayyorlik.

Bibliografik ma’lumotlar

UDK: 002:651.1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so‘zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta’lim yo‘nalishi, kasbiy faoliyat ob’ekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavrning asosiy ta’lim dasturi (bakalavr dasturi), profil, o‘qib-o‘rganish natijalari, o‘quv sikli, tibbiy bilim, tibbiy yo‘nalishlar, sog‘liqni saqlash tizimi, klinika, laboratoriya, amaliy ko‘nikmalar, kasallik, davolash muassasalari, profilaktika, davolash usullari, diagnostika, etiologiya, patogenez, morfologiya, gistologiya, rentgenologiya, profilaktika, terapiya.

KELISHUV VARAG'I
ISHLAB CHIQILDI:

Toshkent tibbiyot akademiyasi
rektori A.K.Shadmanov
2021 yil «06» 09

M.O.

KELISHILDI:

Tibbiy ta'llimi rivojlantirish
markazi direktori
N.R.Yangiyeva

2021 yil «06» 09

M.O.

Toshkent pediatriya instituti
rektori B.T.Daminov

2021 yil «07» 09

Fan va ta'lim boshqarmasi
boshligi A.T.Maxmudov
2021 yil «07» 09

M.O.

Toshkent shahar sog'liqni saqlash
Bosh boshqarmasi boshligi
A.V.Alimov

2021 yil «07» 09

M.O.

Toshkent shahar olmazor tumani ko'p

tarmoqli poliklinika bosh shifokori

A.K.Nizamov

2021 yil «08» 09

M.O.

